

Oteplenie začiatkom februára (Hromničný odmäk) s následným ochladením

Február je z klimatologického hľadiska posledným zimným mesiacom a zároveň je známy tým, že ide o najkratší mesiac v roku, má 28 dní, v prestupnom roku 29 dní.

K februáru sa vzťahujú mnohé pranostiky ako napríklad:

„Ak sa cez február zima nevyšilí, nuž nám i Veľká noc bude v zimnej chvíli“,

„Ak teplý február, v marci zima býva, zima dlho trvá, to vec je pravdivá“ ,

„ Ak sa kocúr vo februári na slnku hreje, v marci vylezie na pec“.

Naši predkovia ho označovali, ako najneľútostnejší zimný mesiac, *„ktorý počas dňa vábi na kríkoch púčky a v noci ich spáli“.*

V niektorých rokoch sa február začína vľúdny hromničný odmäk (2. 2.), vraví sa –

„Hromnice, koniec sanice“,

„Od Hromníc, studeného menej, tepla viac“.

Do 7. februára boli zaznamenané pranostiky týkajúce sa bohatej snehovej nádielky, neskôr sa upozorňuje na mrazy, čo charakterizuje vystriedanie cyklonálneho počasia so snežením anticyklonálnym mrazivým počasím. Ide o tzv. neskorú zimu. I historicky najnižšia nameraná teplota vzduchu $-41,0\text{ }^{\circ}\text{C}$ vo Vigľaši pri Zvolene bola zaznamenaná v tomto období, a to 11. februára 1929. Obávaná bola valentínska zima - Valentín (14. 2.), ten *„púšťa mrazy a snehy hádže.“*

„Na svätého Valentína zamrzne koleso mlyna.“

S februárom nie sú žarty - neraz prináša záľahy snehu i rekordné mrazy, gazdovia však boli presvedčení, že jeho treskúce vyčíňanie plní komory i stodoly. Báli sa teplého mesiaca, veď *„Keď vo februári žaby zakrkajú , veľmi slabú úrodu gazdovia zvažajú“.*

Pri našom hodnotení priemernej dennej teploty vzduchu sme sa zamerali na obdobie posledných dvadsiatich rokov od 20.1.1991 do 10.3.2010 z klimatologických staníc:

Bratislava- letisko 133 m n.m.

Hurbanovo 115 m n.m.

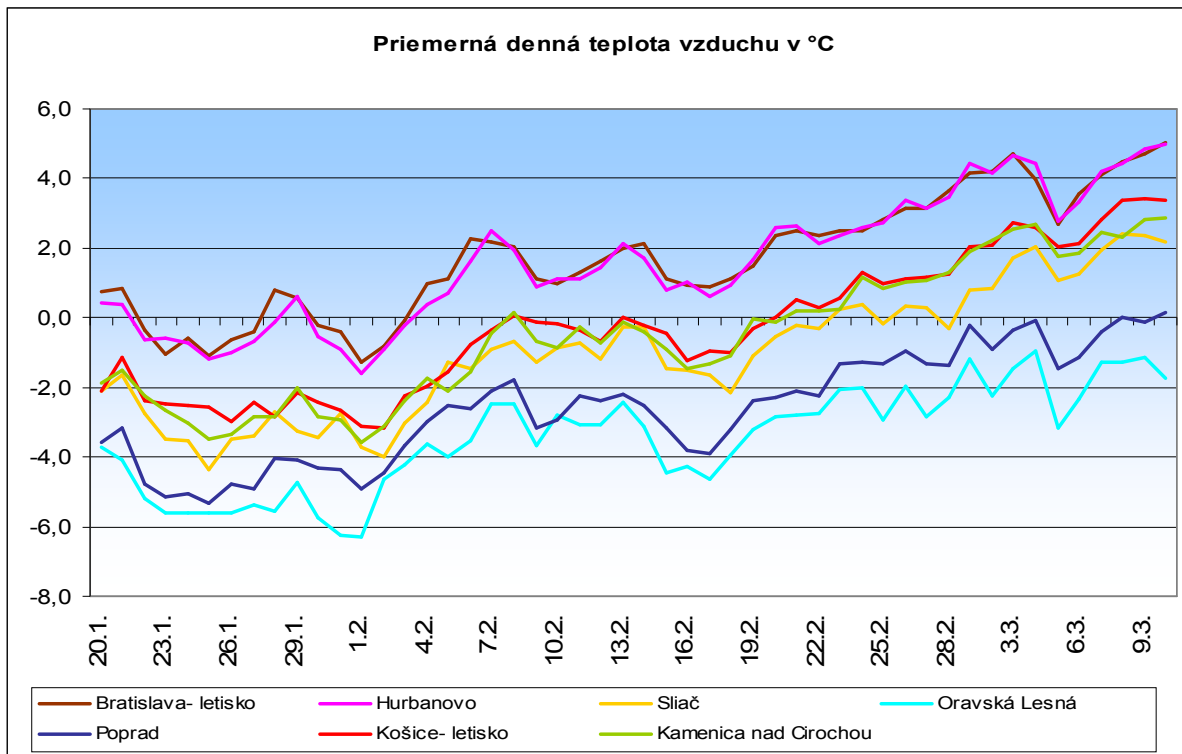
Sliač 313 m n.m.

Oravská Lesná 780 m n.m.

Poprad 694 m n.m.

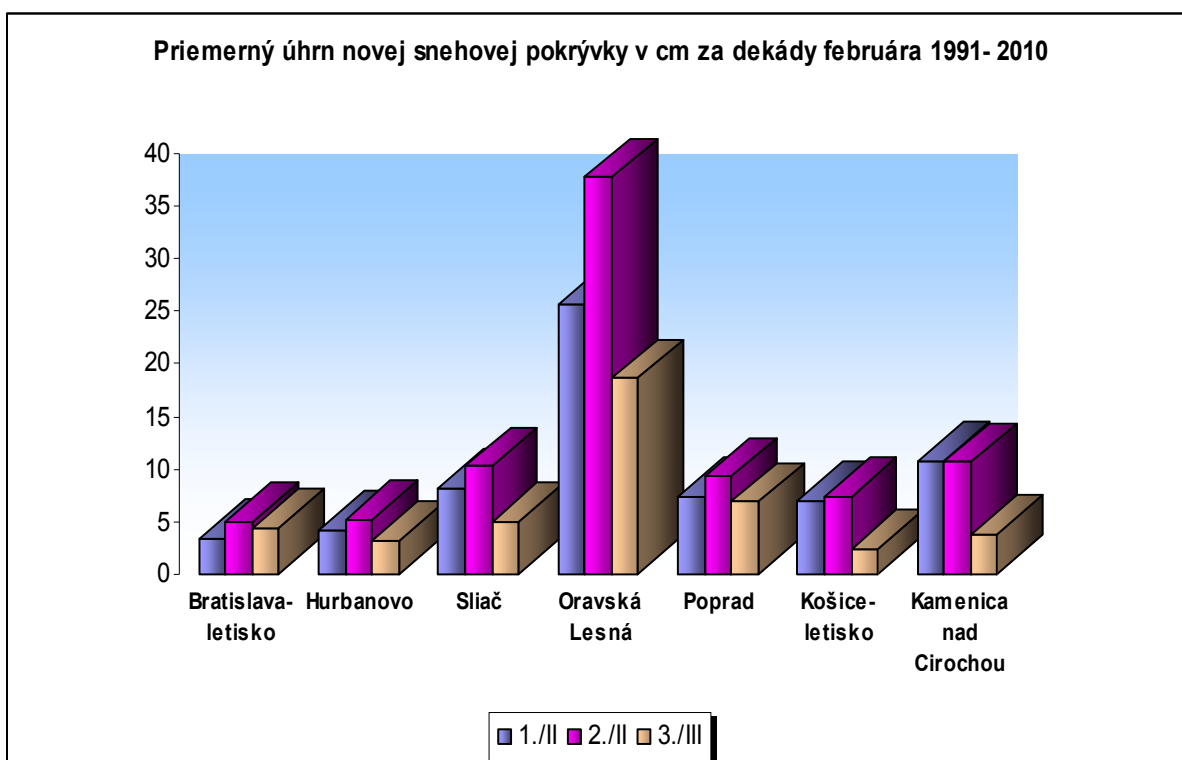
Košice- letisko 230 m n.m.

Kamenica nad Cirochou 176 m n.m.

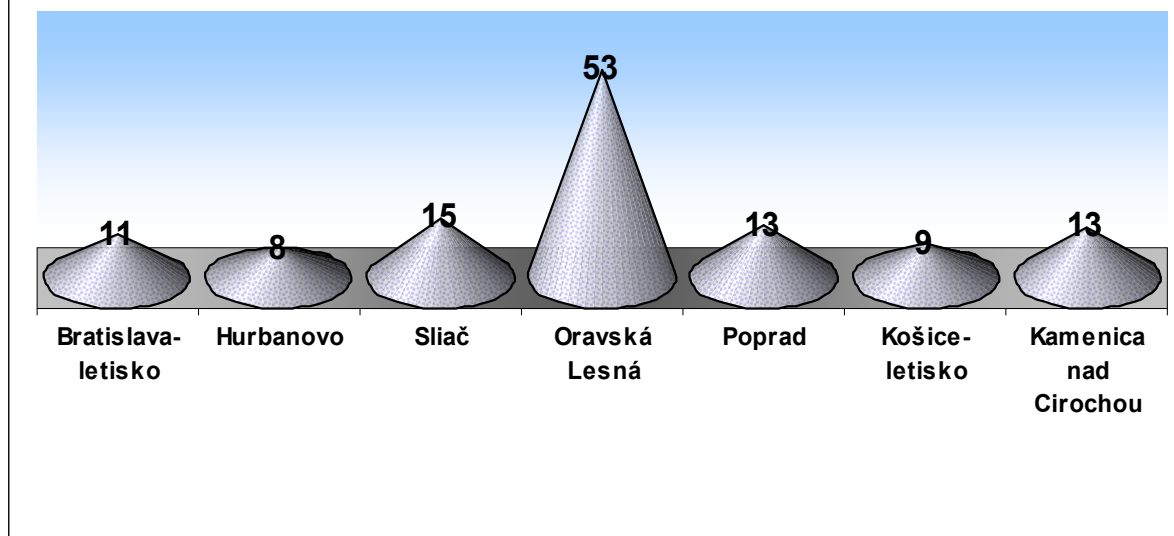

Z nášho zhodnotenia vyplynulo, že v období 1. až 2. 2. (Hromnice) skutočne dochádza k nárastu teploty, teda k otepľovaniu, ktoré trvá do 8.2., potom nastáva mierny pokles teploty s najnižšími hodnotami od 16. do 18. februára. Potvrdzujú sa tak pranostiky o ochladení na Valentína.

Na zhodnotenie snehovej pokrývky sme spracovali údaje za mesiac február z rokov 1991 až 2010.

**Priemerná výška celkovej snehovej pokrývky v cm za mesiac
február 1991- 2010**

Počas posledných 20 rokov bol najvyšší úhrn novej snehovej pokrývky v druhej dekáde februára, čo celkom nekorešponduje s pranostikami o najintenzívnejšom snežení do 7. 2. Najviac nového snehu napadlo v priemere po 14. februári, teda po Valentínovi.

Aj keď sa februárom nekončí chladné počasie, zima sa chýli k svojmu koncu.

„Február hoc mrazom iskrí, cesty k jari dláždí“.